

Zorgniveau	Wat de school doet	Wat het CLB doet
Fase 0 Preventieve basiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - De school heeft een visie op de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op het vlak van taal zoals: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Leerlingen met thuistaal niet-Nederlands ✓ Leerlingen die voldoen aan de SES-kenmerken ✓ Leerlingen met problemen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling - Het schoolteam verzorgt een taalvriendelijk klimaat. In alle klasactiviteiten wordt bewust omgegaan met taal en past de leerkracht zijn communicatie aan de behoeften en mogelijkheden van de leerlingen aan. De leerlingen krijgen veelvuldig spreekkansen. De leerkracht organiseert taal sensibiliserende activiteiten en voorziet functionele taaltaken. - De school beschikt over een leerlingvolgsysteem dat oog heeft voor de 'totale ontwikkeling' van de leerling. De spraak- en taalontwikkeling hangt nauw samen met de cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning bij de uitbouw van een leerlingvolgsysteem
Fase 1 Verhoogde zorg	<ul style="list-style-type: none"> - Het zorgteam en de leerkracht zijn voldoende op de hoogte van de mijlpalen en van de normale variatie in de taalontwikkeling. - De leerkracht signaleert op een intern zorgoverleg wanneer hij problemen vermoedt op gebied van spraak en/of taal. - De school verzamelt verder informatie (breed kijken!): <ul style="list-style-type: none"> ✓ Gesprekken met leerlingen, leerkrachten en ouders ✓ Observatie - Op basis daarvan worden onderwijsbehoeften en de aanpak bepaald. - Heel wat problemen op het vlak van spraak- en taalontwikkeling kunnen, tot op zekere hoogte, schoolintern worden aangepakt. - Het CLB wordt steeds ingeschakeld indien het zorgteam, de leerkracht en ouders beroep willen doen op externe hulp. In dit geval of indien er symptomen zijn van een ruimere taalproblematiek, wordt er overgegaan naar uitbreiding van zorg. 	<ul style="list-style-type: none"> - Indien mogelijk/wenselijk: aanreiken van geschikte hulpmiddelen en remediëringmethodes
Fase 2 Uitbreiding van zorg	<ul style="list-style-type: none"> - De (zorg)leerkracht stelt een gerichte vraag om ondersteuning op het MDO. - Opmaak van handelingsplan (STICORDI-maatregelen) in overleg met de CLB-medewerker <ul style="list-style-type: none"> - Begeleiding en ondersteuning van leerlingen met een vertraagde taalontwikkeling (VSTO) en ontwikkelingsdysfasie (OD) is maatwerk. - Een veilige omgeving creëren en gepast reageren op de leerling (vertrouwen!) - Visuele, auditieve en motorische ondersteuning - Ondersteuning van executieve functies - STICORDI-maatregelen voor leerlingen met ontwikkelingsdysfasie (OD) kunnen vooral vanaf de lagere schoolleeftijd aansluiten bij de ondersteunende maatregelen voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie, wanneer zich ernstige problemen voordoen op het vlak van lezen, spellen of rekenen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Traject van handelingsgerichte diagnostiek dat leidt tot een gericht advies aan leerling, ouders en leerkracht - Breed bevragen van de ontwikkelingsgebieden omwille van verwevenheid van de taal- en spraakontwikkeling met de motorische ontwikkeling, de cognitieve en de sociaal-emotionele ontwikkeling (= oog voor alternatieve hypothesen en comorbiditeit). - Bij een vermoeden van articulatieproblemen, bij stotteren en stemproblemen wordt, in overleg met de ouders, de leerling en de school, vanuit intake en strategiefase doorverwezen naar externe diensten. - Speciale aandacht voor het vaststellen van een taalprobleem bij meertalige kinderen (= ook in de eerste taal) - Alle ontwikkelingsgebieden exploreren. - Inventariseren van beschermende en risicofactoren - CLB onderzoekt: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Indicerende hypothesen die zich richten op sterktes en veranderbare kenmerken bij het kind, in de onderwijssituatie en in de thuisomgeving

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Leerlingen bij wie door een multidisciplinair team de diagnose ontwikkelingsdysfasie (OD) gesteld werd, komen in aanmerking voor GON-begeleiding indien zij voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor BuO type 7 en als dit nodig en voldoende geacht wordt om het gezamenlijke curriculum te volgen, in combinatie met compenserende of dispense-rende maatregelen.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Onderkennende hypothesen die zich richten op signalen die doen denken aan een vertraagde spraak- en taalontwikkeling (VSTO) of ontwikkelingsdysfasie (OD). Hierbij aandacht voor alternatieve of comorbide hypothesen - Onderzoek kan bestaan uit bijkomende gesprekken, observaties of tests. - Indien de hypothese van vertraagde spraak- en taalontwikkeling (VSTO) of het vermoeden van een ontwikkelingsdysfasie (OD) behouden wordt, dan wordt in overleg met de ouders en de leerling een gespecialiseerd diagnostisch team betrokken. De leerling met een ontwikkelingsdysfasie heeft nood aan behandeling door externen in een multidisciplinaire context (CAR). - Formuleren van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften - Ondersteuning bieden bij de opmaak van het handlingsplan (STICORDI-maatregelen). - Bij kinderen jonger dan 6 jaar, kan met de ouders de mogelijkheid van thuisbegeleiding of vroeg begeleiding besproken worden.
<p>Fase 3 Overstap naar school op maat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Indien nodig en haalbaar, wordt voor bepaalde onderdelen een individueel curriculum uitgewerkt (redelijke aanpassingen) - Of in overleg met de CLB-medewerker wordt een overstap naar het buitengewoon onderwijs voorgesteld (type 7). Leerlingen met ontwikkelingsdysfasie in combinatie met een andere problematiek kunnen ook terecht in andere types buitengewoon onderwijs (bv. type basisvorm). - <i>Bij terugkeer uit het buitengewoon onderwijs type basisvorm, na een positieve evaluatie, hebben deze leerlingen recht op een jaar (?) GON-begeleiding. Zij volgen dan opnieuw het gemeenschappelijk curriculum, eventueel met STICORDI-maatregelen (fase 2).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Afwegen van haalbare en wenselijke doelen voor de leerling in kwestie in overleg met de school (eventuele disproportionaliteit). - Opmaken van een verslag bij de overgang naar het buitengewoon onderwijs (attest + protocol ter verantwoording). - <i>In geval de leerling in aanmerking komt voor GON-begeleiding, bevestigt het CLB dit in een gemotiveerd verslag.</i>
<p>Verwachte ondersteuning door PBD:</p>		